

L'ordre que neix del caos

15/07/2013

ALBERT PUNSOLA(/AUTOR/ALBERT-
PUNSOLA-44)

Periodista

Poynton, una petita ciutat de 14.000 habitants situada a pocs quilòmetres de Manchester, ha portat a terme un experiment arriscat i ha reeixit. Davant problemes especialment difícils és recomanable fer sovint apostes radicals, sempre i quan estiguin ben fonamentades i no siguin el resultat de la improvisació. El problema de Poynton era que,

en estar situada en la cruïlla entre dues carreteres amb un gran volum de trànsit, no podia gaudir del nivell de pau i tranquil·litat que li corresponia per la seva mida. La ciutat quedava literalment dividida pel trànsit dels dos grans eixos, que feien difícil el pas d'una banda a l'altra per als vianants. L'automòbil tenia prioritat absoluta.

(F)

La solució, com es pot veure [en aquest vídeo](https://www.youtube.com/watch?v=-vzDDMzq7d0) (<https://www.youtube.com/watch?v=-vzDDMzq7d0>), ha consistit en transformar les vies d'alta capacitat en carrers pacificats d'un sol carril en la trama urbana. En el punt on aquestes vies es creuen s'ha creat un espai únic d'un sol nivell -sense voreres- per a cotxes, bicicletes i vianants. I el més sorprenent de tot: els senyals de trànsit i els semàfors s'han suprimit. Diverses variants d'aquest esquema s'han aplicat en altres indrets, seguint el concepte de *shared space* desenvolupat per l'enginyer de trànsit holandès **Hans Monderman**, desaparegut l'any 2008. La novetat en aquest cas rau en què mai s'havia aplicat en cruïlles tan importants perquè es tendia a pensar que un gran volum de circulació faria inviable una aposta d'aquest tipus. De fet, malgrat que l'odi a la cruïlla era manifest entre els habitants de Poynton, hi havia un gran escepticisme sobre els efectes que podria arribar a tenir la supressió dels senyals i semàfors en un punt d'elevada complexitat.

La idea d'espai compartit de Monderman es basa en minimitzar les demarcacions entre els diferents agents de trànsit ja siguin vehicles o vianants. Avui aquesta idea es pot veure aplicada a diversos llocs d'Europa, especialment en els centres històrics de moltes ciutats, on va acompanyada del principi de prioritat invertida, segons el qual els mòbils que poden adquirir més velocitat han de limitar-la per afavorir el desplaçament dels més lents. Tot plegat s'inscriu també en la política de pacificació del trànsit que des dels anys 60 s'ha anat imposant arreu. Tot i que a Gran Bretanya ha participat d'aquest moviment històric, no es pot dir que sigui un dels països més amables amb els vianants. Només cal pensar en la forta segregació que hi ha els carrers de Londres i altres ciutats entre el trànsit rodat i les voreres; per no parlar de l'escàs temps disponible per travessar d'una banda a l'altra del carrer. En aquest sentit, la decisió de Poynton ha estat veritablement singular en el seu context.

(F)

Més enllà de la solució tècnica concreta que el lector pot estudiar perfectament en el vídeo suggerit, el que és fascinant d'aquesta aplicació de les propostes de Monderman és que en un escenari sense senyals, els vianants, ciclistes, i automobilistes han de *negociar* el seu pas a cada instant. I el que resulta més sorprenent és que en aquest procés, que dura fraccions de segon i que es repeteix milers de vegades cada dia, s'aconsegueix augmentar la fluïdesa del trànsit, factor clau per disminuir les emissions, i no menys important, es millora la seguretat de tothom. Així, el nombre d'accidents a Poynton en aquest indret transformat ha disminuït respecte a la configuració anterior de l'espai.

Seria forassenyat pensar que Poynton il·lumina el camí per on hem de circular a les nostres ciutats. Abans de cometre l'error d'importar mimèticament una solució cal pensar en el tarannà propi. Cada vegada que passo per la Gran Via de Barcelona, que té dos carrils bici, un al costat mar per anar en sentit Besòs i un altre al costat muntanya en sentit Llobregat, observo que hi ha ciclistes que agafen aquests carrils contra direcció. I res d'excepcions, això és una pràctica habitual. Negociar el pas en un espai compartit requereix una certa habilitat però sobretot un esperit cívic que fa possible que en el caos aparent d'una cruïlla sense normes emergeixi un ordre. En el nostre país la regulació correcta - carrils ben definits i senyalitzats- no és capaç de garantir l'ordre, però això no vol dir que una regulació més laxa millorés la situació.

(F)

Preguntar-se com del caos pot sortir l'ordre és una qüestió metafísica amb una resposta difícil i necessàriament especulativa. Però en el cas del trànsit a Poynton l'explicació és simple. En absència d'una regulació física es posen en marxa els mecanismes de regulació del sentit comú i del respecte de cada individu. I aquesta és la grandesa de la decisió del petit municipi: haver confiat en aquesta capacitat de les persones. És la diferència que hi ha entre un país on el més mínim xoc involuntari amb algú va seguit sempre d'una enfàtica disculpa i un país on aquest senzill incident es resol amb el silenci en el millor dels casos.

Periodista **Etiquetes:** [Espanya](#) (/etiquetes/espanya)

Share 0

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/opinio/lordre-que-neix-del-caos>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/opinio/lordre-que-neix-del-caos>)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *

Subscriu

[Enviaments anteriors](#) (/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**

(<http://www.diba.cat>)

[Arxiu](#) (/arxiu)

[Continguts per categoria \(/tagclouds/chunk/3\)](/tagclouds/chunk/3)

[Continguts per etiqueta \(/tagclouds/chunk/1\)](/tagclouds/chunk/1)

[Continguts per municipi \(/tagclouds/chunk/2\)](/tagclouds/chunk/2)

[Avís legal \(http://www.diba.cat/avislegal\)](http://www.diba.cat/avislegal)

[Contacte \(/formulari/contacte\)](/formulari/contacte)

[RSS \(https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=\)](https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=)

[https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888\)](https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888)

[http://www.twitter.com/xarxasost\)](http://www.twitter.com/xarxasost)

[http://youtube.com/xarxasost\)](http://youtube.com/xarxasost)

[\(rss.xml\)](#)